

BKv. 71.

- 1. Más személynek sérülés okozására tipikusan nem alkalmas tárgygal /pld. tojással/ megdobása, tetteges becsületsértést /Btk. 180. § (2) bekezdés/ valósíthat meg.**
- 2. A nyilvános helyen elkövetett tetteges becsületsértés - ha az elkövetés módja folytán kihívóan közösségellenes - garázdaság /Btk. 271. §/ megállapítására lehet alkalmas, ezért vizsgálni kell, hogy e bűncselekmény konjunktív feltételei /kihívóan közösségellenes, erőszakos, megbotránkoztatásra, illetve riadalomkeltésre alkalmas/ hiánytalanul megvalósultak-e.**
- 3. A garázdaság bűncselekményi alakzatához tényállási elemként megkívtant "erőszakos magatartást tanúsít" fordulat értelmezésére az EBH /HGY/ 1589. számú elvi bírósági határozatban, illetőleg a Bkv. 34. /BK.93./ véleményben kifejtettek az irányadók.**

- o -

A Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiuma az Országos Igazságszolgáltatási Tanács egyik tagjának, valamint az állampolgári jogok országgyűlési biztosának megkeresése folytán áttekintette a garázdaság bűncselekményének ítélezési gyakorlatát. A Büntetőjogi Döntvénytárban, a Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteményében, és a Bírósági Határozatokban közzétett nagy számú döntés, nem utolsó sorban a 2/2000. BJE. és 4/2007. BJE. Jogegységi határozatok annak megállapítására adnak alapot, hogy e bűncselekmény ítélezési gyakorlata egységes, kiegyensúlyozott. A bűncselekmény törvényi tényállási elemeit a Legfelsőbb Bíróság

testületi döntéseiben és eseti határozataiban a szükséges részletességgel értelmezte, törvényi tartalmukat kibontotta.

A bűnösség megállapításában és a jogi minősítésben nem tapasztalható ugyan eltérő gyakorlat, de a jogértelmezés egységének megerősítése indokolt.

- o -

Az ítélezési gyakorlat a tetteleges becsületsértés /Btk. 180. § (2) bekezdés/ vétségének elbírálása körében általában e bűncselekménynek minősíti másnak leöntését, leköpését, amely alkalmas lehet a becsület csorbítására. Ebbe a körbe vonható más személynek sérülés okozására tipikusan nem alkalmas dologgal /pl. tojással/ megdobása is, az elkövetés körülményeitől függően. Tehát a cselekmény büntetendőségének hiányáról nem lehet szó.

A Legfelsőbb Bíróság vizsgálta, hogy a magatartás lehetséges eltérő minősítése igényel-e - mint vitás jogalkalmazási kérdés - kollégiumi véleményt.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a szóban forgó magatartás megítéléséhez a megismerhető joggyakorlat kellő útmutatást ad. Ilyen elsősorban a Legfelsőbb Bíróság Bkv. 34. (BK. 93.) számú véleménye, valamint a Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteményében /EBH/ 1589. szám alatt közzétett Elvi Bírósági Határozat, melyek az erőszakos magatartást értelmezik.

Az EBH 2007.1589. számon közzétett elvi határozat kimondotta: "Az "erőszak" és az "erőszakos magatartás" nem azonos fogalmak. Garázdaság megvalósításához az erőszakos magatartás tanúsítása is elégséges, ha a bűncselekmény megállapításának egyéb feltételei is megvalósultak (1978.évi IV. törvény 271.§)."

Emellett a BH. 1982/406. számú döntése teszi félreérthetetlenné, hogy a tetteleges becsületsértés kihívó közösségellenessége a garázdaság bűncselekményi alakzata megvalósulásának vizsgálatát indokolhatja.

A létező joggyakorlat tehát tartalmazza azokat a szempontokat, amelyek alapján a nyilvános helyen megvalósított - megkeresésekben felhozott - magatartások büntetőjogilag megítélhetők, és az ítékezés egyöntetűségét biztosítják. Ezekre hivatkozva tartotta szükségesnek a Legfelsőbb Bíróság, hogy jelen véleményében összefoglalja az ítélezési gyakorlat által kimunkált elvi tartalmat, amelynek felhasználásával a bírói jogalkalmazás ezeket a magatartásokat egységesen értékelni képes.

A kifejtetteken túlmenő elvi igényű vizsgálódás és kifejtés szükségtelen, de nem is lehetséges, mert az erőszakos magatartás fogalma alá vonható elkövetések sokfélesége ezt kizárja.

Budapest, 2008. szeptember 29.

*Dr. Kónya István s.k.
kollégiumvezető*

*Dr. Márki Zoltán s.k.
a kollégium jegyzője*